

45-Giới Xem Quân Trận:

Phật tại nước Xá-vệ, lúc đó vua Ba-tư-nặc có nước nhỏ làm phản nên tập họp bốn binh chủng: Tượng binh, mã binh, xa binh và bộ binh để thảo phạt. Sau khi tập họp bốn binh, vua đích thân đi xem xét binh khí và áo giáp có tốt không, binh sĩ có vui không và có thể phá được kẻ địch không. Lục quần Tỳ kheo nói với nhau: “Quân binh sắp xuất hành, chúng ta cùng đến xem”, nói rồi cùng đi đến chỗ quân binh đứng xem. Nhãn quan của các quốc vương thường thích nhìn xa, lúc đó vua từ xa nhìn thấy Tỳ kheo liền sai người đến hỏi: “Nhân duyên gì đến”, đáp là muốn gặp vua, vua nghe rồi liền suy nghĩ: “Vào lúc khác khó gặp ta lầm hay sao, mà vào lúc này lại muốn gặp. Phật nghe biết việc này ắt sẽ kết giới không cho Tỳ kheo xem quân xuất hành”, nghĩ rồi liền cho vào gặp, Tỳ kheo vào vua liền hỏi nhân duyên gì đến, đáp là vì muốn gặp vua, vua nói: “Ta vào lúc khác khó gặp... sẽ kết giới không cho Tỳ kheo xem quân xuất hành”. Có Tỳ kheo thiểu dục tri túc hành hạnh đầu đà nghe biết việc này tâm không vui liền đem việc này bạch Phật, Phật do nhân duyên này nhóm họp Tỳ kheo tăng rồi hỏi Lục quần Tỳ kheo: “Các thày thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật đã làm Thưa Thế tôn”, Phật liền quở trách: “Tại sao gọi là Tỳ kheo lại đi xem quân xuất hành”, quở trách rồi bảo các Tỳ kheo: “Do mươi lợi nêu kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nêu nói như sau:

Nếu Tỳ kheo cố ý đi xem quân xuất hành thì phạm Ba-dật-đề.

Quân xuất hành là đi đánh dẹp giặc nên tập họp binh chủng. Quân là chỉ cho một hay hai, ba, bốn loại binh. Một loại binh là chỉ có tượng binh hoặc mã binh hoặc xa binh hoặc bộ binh. Hai loại binh là tượng binh và mã binh, hoặc tượng binh và xa binh, hoặc tượng binh và bộ binh, hoặc mã binh và xa binh, mã binh và bộ binh hoặc xa binh và bộ binh. Ba loại binh là tượng binh, mã binh và xa binh hoặc tượng binh, mã binh và bộ binh hoặc mã binh, xa binh và bộ binh. Bốn loại binh là đủ cả tượng, mã, xa và bộ binh.

Tướng phạm trong giới này là nếu Tỳ kheo cố ý đến xem quân xuất hành, thấy thì phạm Ba-dật-đề, không thấy thì phạm Đột-kiết-la; đứng từ trên cao nhìn xuống, thấy quân xuất hành thì phạm Ba-dật-đề, không thấy thì phạm Đột-kiết-la; thấy một binh chủng cho đến bốn binh chủng cũng vậy. Không phạm là nếu không cố ý đi hoặc có nhân duyên đi ngang qua tình cờ nhìn thấy thì không phạm.

Lúc đó quân binh đến nước kia đã lâu nhưng vẫn chưa đánh dẹp được giặc, trong quân binh có hai đại thần của vua Ba-tư-nặc tên là Ni-sư-đạt-đa và Phú-la-na đặc biệt yêu mến một Tỳ kheo bà con, vì đã lâu không được gặp nên nhớ. Hai vị này sai sứ đi mời Tỳ kheo này đến trong quân trận để gặp mặt, Tỳ kheo đáp là Phật đã chế giới không cho

đến trong quân trận nên không thể đi được. Các Tỳ kheo đem việc này bạch Phật, Phật do việc này nhóm Tỳ kheo tăng đủ lời khen ngợi giới và người trì giới rồi bảo các Tỳ kheo: “Từ nay giới này nên nói lại như sau:

Nếu Tỳ kheo cố ý đi xem quân xuất hành thì phạm Ba-dật-đê, trừ nhân duyên.

Nhân duyên là vua sai sứ đến mời hoặc phu nhân của vua, vương tử, Đại-thần, tướng quân... sai sứ đến mời nên đi thì không phạm.